

اصفهان گرد - ۲۳۹

## مظهر صبوری یک ملت



مادران این سرزمین است. زنان و مادرانی که عشق بافتند و ذوق را زیر پای من و شما انداختند. از دنیای نمایشگاه که بیرون بیاییم می‌توانیم در جایی دیگر و در ابتدای خیابان شیرازی به ساعتیانی برمی‌خوریم که به سینه دیوار آن، نقش همان دارهای سال‌های قبل مادرانمان را زده است.

تصویر این نقش را عصر روز شششنبه دوم بهمن ۱۴۰۳ تهیه کردم و الان در روزی که مصادف با برپایی نمایشگاه فرش دستباف است، منتشر می‌شود. شما تا کنون از چه بازارهای فرش‌فروشی بازدید کرده‌اید؟ چه خاطره‌هایی از آنها دارید؟ سال‌های قبل از

در خبرها آمده است که بیست و هفتمین نمایشگاه تخصصی فرش دستباف از ۷ تا ۱۲ بهمن به مدت ۶ روز در نمایشگاه بین‌المللی اصفهان و از ساعت ۱۴ تا ۲۱ برگزار خواهد شد. در اعداد دیگر مربوط به این نمایشگاه می‌توان ۶۵۰۰ مترمربع مساحت نمایشگاه، ۱۱۰ غرفه، میزان مشارکت اصفهانی در این نمایشگاه که چیزی برابر ۶۳ درصد است و تعدادی اعداد دیگر را پیدا کرد. هنرمندان و اهالی فرش دستباف از استان‌های تهران، اصفهان، آذربایجان غربی و شرقی، خراسان رضوی، چهارمحال‌بوختیاری، قم، کرمان و سمنان در کنار شرکت‌کنندگان اصفهانی، چراغ این دوره نمایشگاه را روشن نگاه می‌دارند.

سال‌های قبل در گزارش‌هایی از این نمایشگاه، عنوان «برپایی بزرگ‌ترین گالری شهر» را ارائه کرده بودم. امسال و در اصفهان گرد می‌خواهم از دیدگاه دیگری به این هنر - صنعت و نمایشگاه آن داشته باشم. یکی از لذت‌بخش‌ترین پرسزنی‌ها، پرسه زنی در بازار فرش فروش‌هاست.

در هر کدام از شهرهایی که به‌نوعی جایگاه فرش محسوب می‌شوند می‌توانید در بازار فرش‌فروش‌ها، پرسه بزنید و هزاران نکته از دنیای شهر و هنر و فرش را بیاموزید.

حالا می‌توانید یک حس جدید پرسه زنی را نه در بازار فرش‌فروش‌ها که در نمایشگاه تخصصی فرش دستباف دنبال کنید و از دیدن این همه زیبایی کنار هم لذت ببرید.

. بسیاری از ما خاطرات زیبایی از حضور و بافت فرش در خانه خودمان و توسط مادرانمان داریم. دیدن از نمایشگاه تخصصی فرش دستباف گامی در جهت نکوداشت هنر



مصطفی‌زاد

مادران این سرزمین است. زنان و مادرانی که عشق بافتند و ذوق را زیر پای من و شما انداختند.

از دنیای نمایشگاه که بیرون بیاییم می‌توانیم در جایی دیگر و در ابتدای خیابان شیرازی به ساعتیانی برمی‌خوریم که به سینه دیوار آن، نقش همان دارهای سال‌های قبل مادرانمان را زده است.

تصویر این نقش را عصر روز شششنبه دوم بهمن ۱۴۰۳ تهیه کردم و الان در روزی که مصادف با برپایی نمایشگاه فرش دستباف است، منتشر می‌شود. شما تا کنون از چه بازارهای فرش‌فروشی بازدید کرده‌اید؟ چه خاطره‌هایی از آنها دارید؟ سال‌های قبل از

## کفش چرمی ۲۰۰ ریالی گیوه ایرانی را زمین گیر کرد



صنایع اروپا و تمایز دادن به لایه‌های چپ و راست کفش، افزایش تعداد کارمندان دولت از سال ۱۳۳۰ شمسی و رسمیت یافتن کفش چرمی به‌عنوان کفش رسمی اداری، کاربردش در بین کارمندان دولت از بین رفت و فقط بین مردم غیر کارمند که بیشتر از طبقات پایین جامعه بودند رونق داشت.

**کاش صربه تاسیس کارخانه‌های کفش چرمی**

**ماشینی به گیوه‌بافی**

از سوی دیگر با تأسیس کارخانه‌های کفش چرمی ماشینی به‌ویژه کفش «ملی» در سال ۱۳۳۹ شمسی و سپس کارخانه کفش «وین» و بعد از آن کارخانه «پلا» صربه وحشتناکی به صنعت دستی گیوه‌دوزی زده شد، زیرا کارخانه کفش ملی ارزان‌ترین کفش چرمی را در سال ۱۳۴۰ به قیمت ۲۰۰ ریال می‌فروخت درحالی که در همان زمان گیوه و ملکی در حدود ۶۰۰ ریال خریدوفروش می‌شد.

مردم غیر کارمند که عموماً از طبقات پایین اجتماع بودند ترجیح می‌دادند که از محصولات کفش ملی خریداری کنند و همین عامل سبب شد که به‌تدریج از خریداران گیوه و ملکی در سراسر ایران کاسته شود و گیوه‌دوزان و ملکی‌دوزان به مشاغل دیگری چون بقالی روی اورند، راحتی و دوام گیوه شهرضا آن‌چنان است که به‌ویژه در فصل‌های گرم سال هنوز هم داریم متقاضی است. در ساخت گیوه سه نفر مشارکت دارند؛ رویه باف، تخت‌کش، ملکی دوز. رویه گیوه را زن‌ها با سوزن گیوه‌بافی و نخ سفید محکم و چهارلاک با چرخ‌های قدیمی تاییده می‌شود و نام محلی آن نخ آرقاج نوعی نخ قالی است، دولا می‌افند.

**یک نحوه بافت گیوه از زبان بانوی گیوه‌باف**

صنایع‌دستی مردم شهرضا دانست هر چند از تاریخ پیدایش و رواج آن در بین مردم شهرضا اطلاع دقیقی در دست نیست. به نظر می‌رسد این پاپوش قدیمی مردم شهرضا که روزگاری مانند سایر نقاط ایران، به‌ویژه در روزهای گرم سال مورداستفاده فراوان قرار می‌گرفت با رواج کفش چرمی در اواسط قرن هجدهم میلادی و تحت‌تأثیر

نشانی: اصفهان،میدان آزادی،خیابان دانشگاه  
نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهیدروحانی، شماره ۵  
تلفن: ۰۲۱-۳۶۲۹۳۷۵۰(۰۲۱-ده خط) فاکس: ۳۶۲۹۳۲۹۲-۰۲۱  
لینوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع، رویداد پارس

### مطالبه‌گری یونسکو برای فرونشست میراث جهانی اصفهان



دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران گفت: این نهاد بین‌المللی نسبت به تهدید فرونشست بناهای تاریخی و میراث جهانی شهر اصفهان مطالبه‌گری خواهد کرد. حسن فرطوسی در گفتگو با مهر درباره کمک یونسکو برای حفظ میراث جهانی شهر اصفهان که به دلیل فرونشست زمین در معرض آسیب و تخریب قرار دارند اظهار کرد: یکی از اقدامات یونسکو مطالبه‌گری است و تأکید بر اینکه اگر این مسئله موردتوجه قرار نگیرد، آن سبک یا اثر جهانی برداشته می‌شود (اژ بین می‌رود) و هیچ‌کسی به این مسئله راضی نیست. او ادامه داد: علاوه بر این، شاخص‌ها و ملاک‌هایی را در اختیار مسئولان قرار داده و فرصت انتقال تکنولوژی و آموزش‌ها را ایجاد می‌کنیم تا در این شرایط تحریمی، مدیر لندوزی که می‌خواهد این کند این انتقال تجربیات و تکنولوژی‌های جهانی را برای حل این مسئله انجام دهد. دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران تصریح کرد:فرونشست زمین یک بحران و تهدید حیضت‌ساستی است اما می‌توانیم آن را به یک فرصت عظیمی عظیم تبدیل کنیم و شرایط را بهبود بخشیم؛ زیرا تا این سرزمین مورد وارد آمویان وجود دارند و باید عقل‌شیری را به کار گرفت و بر این تهدید زیست‌محیطی غلبه کرد. نخستین بنای تاریخی در اصفهان که در یونسکو ثبت شده میلان نقش‌چکان است. زیبایی و معماری خاص این میدان در نگاه اول چشم‌ها را بیننده‌ای را به خود خیره می‌کند. فصل این میدان به حدود بیش از ۴۰۰ سال می‌رسد. میدان نقش‌جهان به‌عنوان مجموعه‌ای از بناهای تاریخی شامل مسجد شیخ لطف‌الله، مسجد جامع عباسی، عمارت عالی‌قاپو، سردر قیصریه، کاخ چهلستون و سی و سه پل در فهرست یونسکو به ثبت رسیده است. همچنین کیسای جامع وانک و پل خواجهی اصفهان در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار دارند. این بناهای تاریخی و میراث جهانی شهر اصفهان طی سالیان اخیر به دلیل افت منابع آب زیرزمینی و فرونشست زمین در معرض تهدید زلزله خاموش قرار گرفتند و آثاری از ترک‌های فرونشستی و اعوجاج در برخی از این بناهای عظیم مشاهده شده است. پیش‌تر بهرام نادی استاد دانشگاه و عضو کارگروه تخصصی فرونشست زمین در اصفهان باینان نقش‌چکان نقش جهان اصفهان حدود سه تا پنج سانتیمتر در سال فرومی‌کشند گفته بود.نرخ فرونشست سه تا پنج سانتیمتر در سال عدد بالایی است؛ زیرا این سازه‌های تاریخی برای این نرخ از نشست طراحی شدند. سازمان زمین‌شناسی کشور، نرخ فرونشست زمین در دشت اصفهان – برخوار (شهر اصفهان) را سالانه بین ۱۵ تا ۱۸ سانتی‌متر اعلام کرده.درحالی که فرونشست بیش از چهار میلیمتر در دنیا بحران آب تلقی می‌شود. استان اصفهان ۲۵ محدوده عملاتی (دشت) دارد که از این تعداد هم ۶ دشت آزاد و ۱۹ دشت ممنوعه است و از این تعداد ۱۰ دشت ممنوعه بحرانی است که یکی از آنها دشت اصفهان – برخوار بوده که شهر اصفهان در آن واقع است. طی سال‌های اخیر به دلیل خشکی زاینده‌رود و برداشت‌های غیرمجاز و تغذیه‌نشدن سفره‌های آب زیرزمینی، فرونشست زمین پیدمادهای خود را آشکار کرده و به بحرانی پیچیده در این استان تبدیل شده است. دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو در ایران هفته گذشته در سفر به نصف‌جهان با استاندار اصفهان تقاضنامه همکاری در زمینه‌های فرهنگی، آموزشی و گردشگری امضا کردند.

می‌کشیم و دوباره از سمت راست آغاز می‌شود تا یک رگ گیوه تکمیل شود. این بانوی گیوه‌باف با اشاره به اینکه رویه گیوه هرچه محکم‌تر چیده شود، بهتر است، بیان داشت: بعد از اتمام یک رج (راه) با قیچی نخ را چیده و با خاک‌کش و نوعی سوزن محکم روی رج بافته می‌کشیم به این دلیل که بافت از هم باز شود، برای راقه راه دوم، سر دو نخ را پیوند می‌زنیم و دوباره از سر راه شروع به بافتن می‌کنیم. او اذعان داشت: در رویه‌بافی گیوه هرگز از گره استفاده نمی‌شود، وقتی رویه گیوه بافته شد آن را در آب یا مکانی مرطوب و نم‌دار مثل طاقچه‌های قدیمی قرار می‌دهند تا سفت و محکم شود؛ زیرا خریدار بیشتری خواهد داشت. این بافنده گیوه با بیان اینکه برای بافت یک جفت رویه گیوه بسته به‌سرعت دست بافنده، حداکثر دو روز طول می‌کشد، ادامه داد: وسایل کار یک رویه‌باف گیوه عبارت است از: گندش – خاک‌کش – نخ که به زبان محلی ۴ لیمه تسبیح و همین عامل سبب شد که به‌تدریج از خریداران گیوه و ملکی در سراسر ایران کاسته شود و گیوه‌دوزان و ملکی‌دوزان به مشاغل دیگری چون بقالی روی اورند، راحتی و دوام گیوه شهرضا آن‌چنان است که به‌ویژه در فصل‌های گرم سال هنوز هم داریم متقاضی است. در ساخت گیوه سه نفر مشارکت دارند؛ رویه باف، تخت‌کش، ملکی دوز. رویه گیوه را زن‌ها با سوزن گیوه‌بافی و نخ سفید محکم و چهارلاک با چرخ‌های قدیمی تاییده می‌شود و نام محلی آن نخ آرقاج نوعی نخ قالی است، دولا می‌افند.

**کاش صربه تاسیس کارخانه‌های کفش چرمی**

**ماشینی به گیوه‌بافی**

از سوی دیگر با تأسیس کارخانه‌های کفش چرمی ماشینی به‌ویژه کفش «ملی» در سال ۱۳۳۹ شمسی و سپس کارخانه کفش «وین» و بعد از آن کارخانه «پلا» صربه وحشتناکی به صنعت دستی گیوه‌دوزی زده شد، زیرا کارخانه کفش ملی ارزان‌ترین کفش چرمی را در سال ۱۳۴۰ به قیمت ۲۰۰ ریال می‌فروخت درحالی که در همان زمان گیوه و ملکی در حدود ۶۰۰ ریال خریدوفروش می‌شد.

مردم غیر کارمند که عموماً از طبقات پایین اجتماع بودند ترجیح می‌دادند که از محصولات کفش ملی خریداری کنند و همین عامل سبب شد که به‌تدریج از خریداران گیوه و ملکی در سراسر ایران کاسته شود و گیوه‌دوزان و ملکی‌دوزان به مشاغل دیگری چون بقالی روی اورند، راحتی و دوام گیوه شهرضا آن‌چنان است که به‌ویژه در فصل‌های گرم سال هنوز هم داریم متقاضی است. در ساخت گیوه سه نفر مشارکت دارند؛ رویه باف، تخت‌کش، ملکی دوز. رویه گیوه را زن‌ها با سوزن گیوه‌بافی و نخ سفید محکم و چهارلاک با چرخ‌های قدیمی تاییده می‌شود و نام محلی آن نخ آرقاج نوعی نخ قالی است، دولا می‌افند.

**یک نحوه بافت گیوه از زبان بانوی گیوه‌باف**

صنایع‌دستی مردم شهرضا دانست هر چند از تاریخ پیدایش و رواج آن در بین مردم شهرضا اطلاع دقیقی در دست نیست. به نظر می‌رسد این پاپوش قدیمی مردم شهرضا که روزگاری مانند سایر نقاط ایران، به‌ویژه در روزهای گرم سال مورداستفاده فراوان قرار می‌گرفت با رواج کفش چرمی در اواسط قرن هجدهم میلادی و تحت‌تأثیر

## گردشگری؛ پلی برای صلح جهانی



هستند و از آنجایی که این اهداف تا سال ۲۰۳۰ در اولویت جهانی قرار دارند لذا مفاهیم شمارهای سازمان جهانی گردشگری نیز قابلیت تلاوم و بسط در برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت را دارند. این کارشناس صنعت گردشگری با بیان اینکه کشورها می‌توانند با استفاده از شمارهای گذشته در برنامه‌های اجرایی و عملیاتی مهران حسنی روز شنبه در گفت‌وگو با ایرنا، با اشاره به هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته در تهران که هفته آخر بهمن جاری برگزار خواهد شد، نمایشگاه‌های بین‌المللی گردشگری را به‌ویژه در کشورهای با پیشینه فرهنگی و تاریخی غنی مانند ایران عامل مهمی دانست که از دل آن تصویر واقعی ملت‌ها و تقویت دیپلماسی عمومی به‌عنوان خروجی مهم این رویدادها بیرون می‌آید او ادامه داد: هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تهران باهدف معرفی ظرفیت‌های فرهنگی، تاریخی و طبیعی ایران در شرایطی برگزار می‌شود که فضای رسانهای بین‌المللی به دلیل ایران‌هراسی تصویر تحریف‌شدنی از کشور ما ارائه می‌دهد و این نمایشگاه می‌تواند بستری برای مقابله با این تصویرسازی نادرست و بازسازی اعتماد جهانی باشد.

عضوانجمن متخصصان گردشگری ایران، ارتباطات بین‌المللی را یکی از اهداف کلیدی نمایشگاه‌های گردشگری عنوان کرده که می‌تواند از طریق تعاملات چندجانبه، انعقاد توافق‌نامه‌ها و تبادل فرهنگی میان ملت‌ها تحقق یابد. همچنین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری تهران با محوریت «صلح و گردشگری» می‌تواند مقابله با این تصویرسازی نادرست و بازسازی اعتماد جهانی باشد. عضوانجمن متخصصان گردشگری ایران، ارتباطات بین‌المللی را یکی از اهداف کلیدی نمایشگاه‌های گردشگری عنوان کرده که می‌تواند از طریق تعاملات مسالمت‌آمیز و هم‌زیستی فرهنگی را به جهان ارائه دهد. این پژوهشگر گردشگری گفت: با توجه به اینکه نمایشگاه گردشگری تهران در ابتدای سال ۲۰۲۵ که شمار سال آن از سوی سازمان جهانی توریسم «گردشگری و تحول پایدار» دانسته شده است باید یادآور شد که شمارهای تعیین شده از سوی (UNWTO) در واقع اهداف و اولویت‌های کلیدی صنعت گردشگری در همان سال خاص را مشخص می‌کند. این شمارها راهبردهایی را برای توسعه گردشگری پایدار، افزایش آگاهی عمومی و تمرکز بر چالش‌های جهانی و منطقی‌ا ارائه می‌دهند. حسنی تصریح کرد: با این حال استفاده از این شمارها و مفاهیم مرتبط با آنها محدود به همان سال نیست و می‌توان از آنها در برنامه‌های اجرایی و عملیاتی سال‌های آینده نیز بهره‌برداری کرد. این موضوع دلایل متعدد و مختلفی دارد؛ از جمله اینکه شمارهای (UNWTO) اغلب بر موضوعاتی تمرکز دارند که نیازمند تلاش‌های پایدار و برنامه‌ریزی بلندمدت هستند. شمارهایی مانند گردشگری و توسعه روستایی یا گردشگری پایدار بیانگر چالش‌های است که به‌سرمایه‌گذاری، همکاری‌های بین‌المللی و سیاست‌گذاری‌های بلندمدت نیاز دارند؛ بنابراین کشورهای عضو می‌توانند این شمارها را به‌عنوان چارچوبی برای هدایت برنامه‌های چندساله خود به کار بگیرند.

**ک سازمان جهانی گردشگری و تلاش برای صلح و امنیت**  
عضو انجمن متخصصان گردشگری ایران، اعطاف‌فردبری در استفاده از شمارها را دلیل دیگر عنوان کرد و اینکه هر کشوری می‌تواند بر اساس نیازها و اولویت‌های خود از مفاهیم این شمارها در سال‌های آینده نیز بهره‌برداری کند. اگر شعاری مانند گردشگری و صلح در یک سال خاص مطرح شده است، کشورها می‌توانند برای توسعه برنامه‌های دیپلماسی گردشگری و کاهش تنش‌های بین‌المللی همچنان از این شمار در سال‌های آینده الهام بگیرند. او ادامه داد: موضوع دیگر آنکه بسیاری از شمارهای UNWTO با اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحد همسو

### رونق غرفه خوشنویسی ایرانی در نمایشگاه

### فیتور اسپانیا



باپوین ایران، هنرمند خوشنویس ماهر ایرانی با قلم و مرکب سنتی به نوشتن اسامی بازدیدکنندگان به زبان فارسی و با خط نستعلیق مشغول است. این فعالیت هنری نه‌تنها جلوه‌ای از فرهنگ و هنر ایرانی را به نمایش می‌گذارد، بلکه تجربه‌ای به‌یادماندنی برای بازدیدکنندگان خلق می‌کند. تعدادی از علاقه‌مندان به هنر خوشنویسی، کشف‌هایی تشکیل داده‌اند تا نام خود را با این خط زیبا ثبت کنند.

بخش ایران در نمایشگاه بین‌المللی فیتور ۲۰۲۵ در مادرید اسپانیا در قالب غرفه‌های مختلف در حال برگزاری است. شاهد استقبال بازدیدکنندگان از غرفه خوشنویسی ایرانی است.

به گزارش صدوسیما، این هنر اصیل ایرانی در روز ابتدایی نمایشگاه با زیبایی صبری و ظرافت بی‌مانند خود، تحسین بازدیدکنندگان بین‌المللی از سراسر جهان را برانگیخت. در